Euroopa Komisjon

LESBID
GEID
BISEKSUAALID
TRANSSOOLISED
INTERSOOLISED
HETEROSEKSUAALSED

KÕIK ON ERINEVAD KÕIK ON VÕRDSED

#EU4LGBTI

VÕRDSUS ON EL-I PÕHIVÄÄRTUS

Meil kõigil on õigus võrdsele kohtlemisele sõltumata meie seksuaalsest sättumusest, soolisest identiteedist või sootunnustest. Aastate jooksul on Euroopa Liit (EL) edendanud lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste (LGBTI) võrdõiguslikkust, kuid hoolimata edusammudest kohtab ikka veel kõikjal diskrimineerimist. Need inimesed võivad tajuda ohtu avalikes kohtades; neil ei pruugi olla tööalaseid võimalusi, mida teised peavad enesestmõistetavaks; nad võivad tunda, et peavad koolis oma tegelikku olemust varjama. Nad võivad diskrimineerimisega kokku puutuda tervishoiuteenuseid kasutades, taotledes oma soolise kuuluvuse seaduslikku tunnustamist ametlikes dokumentides või ka lihtsalt oma igapäevaelu elades.

LGBTI-inimeste diskrimineerimine on vastuolus ELi põhiväärtustega ja kuni see on probleemiks, ei lakka EL tegutsemast selle lõpetamise nimel.

TEADKE OMA ÕIGUSI

ELi tasandil on diskrimineerimine töökohal seksuaalse sättumuse alusel alates 2000. aastast tööhõivealase võrdõiguslikkuse direktiivi kohaselt ebaseaduslik. See tagab teile seadusliku kaitse, kui teie arvates koheldakse teid näiteks tööle kandideerimisel või ametikõrgenduse taotlemisel seksuaalse sättumuse tõttu ebaõiglaselt. Direktiiv kaitseb teid ka töökohal kiusamise või ahistamise eest.

ELi õiguse kohaselt on liikmesriigid loonud riiklikud võrdõiguslikkusega tegelevad asutused ning mitmes riigis käsitlevad need ka diskrimineerimist seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel. Need organisatsioonid, samuti vabaühendused ja ametiühingud saavad teid aidata, kui tunnete, et teid on tööl või tööle kandideerimisel diskrimineeritud.

Ühtlasi on Euroopa Komisjon esitanud ettepaneku, mille kohaselt võiks see kaitse hõlmata ka sotsiaalkindlustust, tervishoidu ning juurdepääsu kaupadele ja teenustele, näiteks eluasemele. Selle ettepaneku peavad veel kinnitama Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament. Mõnes liikmesriigis on sellised õigusaktid juba riiklikul tasandil vastu võetud.

MIDA TEEB EL LGBTI VÕRDÕIGUSLIKKUSE EDENDAMISEKS?

Selleks, et võidelda LGBTI-inimeste diskrimineerimise vastu, töötas Euroopa Komisjon välja **LGBTI võrdõiguslikkuse edendamise meetmete loetelu**. Konkreetselt näiteks järgmised.

Kodanikuühiskonna toetamine

Vabaühendused on muutuste peamised vedurid. Sellepärast toetab Euroopa Komisjon LGBTI kodanikuühiskonna organisatsioone õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi ning programmi Erasmus + abil. Selle raames toetatakse näiteks geiparaade Balti riikides ja Tšehhi Vabariigis, kiusamisvastaseid kampaaniaid Kreeka koolides ja veebipõhiseid vahendeid, mis aitavad vältida vaenu õhutamist Itaalias.

Väljaspool ELi on homoseksuaalsus ikka veel kriminaliseeritud enam kui 70 riigis ja neist kaheksas võib see kaasa tuua surmanuhtluse. LGBTI inimõiguste kaitsjaid nendes riikides toetatakse demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu.

Vaenu õhutamine ja vihakuriteod

Homo- ja transfoobne vaenu õhutamine ja vihakuriteod on rünnakud inimese väärikuse vastu. See ei lase ohvril kasutada oma põhiõigusi. Komisjon edendab liikmesriikide vahelist arutelu, tagab parimate tavade vahetamise ja töötab välja mitteametlikke juhiseid selle kohta, kuidas vaenu õhutamist ja vihakuritegusid paremini ennetada ja nende vastu võidelda.

Mitmekesisuse juhtimine

Inimesed veedavad suure osa oma ajast tööl, kus nad ei peaks tundma end haavatavana oma olemuse tõttu. Komisjon innustab ettevõtteid pakkuma LGBTI-inimestele kaasavaid töökohti ELi mitmekesisuse hartade platvormi kaudu. Praeguse seisuga on mitmekesistamist käsitleva harta allkirjastanud ettevõtjatest 27% keskendunud oma mitmekesisuse algatustes ka seksuaalsele sättumusele. Euroopa Komisjon püüab seda arvu suurendada.

Teadlikkuse parandamine

Pahatihti me ei tea, milliste probleemidega LGBTI-inimesed silmitsi seisavad. Selleks, et nende hääl kuuldavaks teha, teeb komisjon LGBTI-inimestega isiklikke videolugusid ja korraldab liikmesriikides arutelusid. Videotes ja aruteludes uuritakse, missugust diskrimineerimist LGBTI-inimesed kohtavad ja mida saab nende olukorra parandamiseks teha.

Samuti väljendas komisjon avalikku toetust, valgustades oma peakorterit, Berlaymonti hoonet Brüsselis, rahvusvahelisel homofoobia päeval (17. mai) vikerkaarelipu värvides ja võttes osa EuroPride'ist.

ÜHISKONDLIK AKTSEPTEERIMINE JA DISKRIMINEERIMINE: EESTI VÕRRELDES EL-I KESKMISEGA

	EL	EE
Selline oli aasta jooksul **diskrimineerimist või ahistamist kogenud LGBTI-inimeste** osakaal.	47%	44%
ELi keskmine näitab, et ainult pooled elanikkonnast aktsepteerivad võimalust, et **LGBTI-inimene võib osutuda valituks kõrgeimale poliitilisele ametikohale**.	54%	19%
Ainult pooled eurooplastest ei pane pahaks, kui **geipaarid oma tundeid avalikult väljendavad** (nt suudlevad või käest kinni hoiavad).	49%	31%
Diskrimineerimine võib küll olla laialt levinud, kuid enamik eurooplasi on lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste (LGBTI) inimeste **võrdsete õiguste poolt**.	71%	44%

*Allikad: **Eurobaromeetri eriuuring 437 „Diskrimineerimine ELis 2015. aastal"** ja **ELi LGBT uuring, FRA, 2013***

LISATEAVE: ec.europa.eu/lgbti #EU4LGBTI

https://twitter.com/EU_Justice https://www.facebook.com/EUJustice https://www.youtube.com/user/EUJustice